

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, July 19-21, 1980

Nr. 138

BOLIVIJOJ KARO VADAI NUVERTĖ VALDŽIA

SVAJONIŲ TIKETAS BUVO TIK KONVENCIJOS GRAŽUS BANDYMAS

NEBUVUS PERDAUG AKTUALIŲ VICEPREZIDENTO KLAUSIMAS RESPUBLIKONUS DAUGIAUSIA SUJAUDINO

DETROITAS, Mich. — Pasibaigus respublikonų konvencijai Detroite ir paltvirtinus Reagano-Bush tikėtą prezidentiniams rinkimams, besidomintieji politika stebisi, kodėl buvęs prezidentas Gerald R. Fordas atsisakė kandidatuoti viceprezidentu, nesudarė su Ronald Reaganu svajonių tiketo, nors buvo taip arti susitarimo, kad televizija ir kai kurie laikraščiai paskelbė įvykusių faktų.

Nors buvęs prez. Fordas dar prieš konvenciją buvo pakartotinai pareiškęs nekandidatuosiantį viceprezidentu, tačiau Illinoiso gubernatorių James Thompson pasiūlyto sudaryti Reagano-Ford svajonių tiketą. Jis visą laiką buvo derybų tarpininku. Nesutarimus Thompsonas pareiškė: "Tai buvo gražus bandymas".

Po keleto pusiau viešų posėdžių paaiškėjo, kad buvęs prezidentas Fordas reikalavo per daug privilegijų bei įtakos JAV viceprezidentui. Pagal jo koncepciją, prezidentas taptų tik superdirektoriumi, o visas svarbiausias administracijos pareigas perimtų viceprezidentas bei jo ištariai. Be kitų pareigų, viceprezidentas turėtų prižiūrėti biudžetą, išstaigą, ryšinius su Kongresu ir turėti įtakos į valstybės saugumo institucijai. Jo įtaka turėtų reikšti ir parenkant asmenis į kabinetą. Buvęs prez. Fordas taip pat reikalavo, kad į naująją administraciją būtų įtrauktas buvęs Valstybės sekretorius Henry Kissingeris. Jau vien šis dalykas sukeltų dešiniojo sparno respublikonus ir svajonių tiketas taptų košmaro tiketu.

Daugeliu atvejų derybas vedė Reagano štabo nariai — kampanijos vedėjas William Casey, Richard Wirthlin, ir Edwin Messe III. Fordą atstovavo — Henry Kissingeris, Alan Greenspan, John Marsh ir Bob Barrett.

Amerikoje FBI negali sekti telefono pokalbių be teismo leidimo, bet šiaurės Anglijoje turi didelę stotį, kurioje gali klausyti daugelio telefonu pasikalbėjimus.

KALENDORĖLIS

Liepos 19: Aurėja, Vincentas Paul, Tanga, Sluoksne, Darsūnas, Ilgūnas.

Liepos 20: Severa, Česlovas, Aukštuolė, Tuopa, Anis, Alvydas.

Liepos 21: Prakseda, Laurynas, Lasota, Gėlė, Rimvydas, Skiragis.

Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:21. Oras šiltas, li.

RUSAI NEPATENKINTI REAGANO KARINE PROGRAMA

MASKVA. — Sovietų spauda ketvirtadienį peikė respublikonų platformą ir kandidatą į Baltuosius Rūmus Ronald Reagano pažadus sustiprinti Amerikos karinius dalinius ir juos apginkluoti moderniausiais ginklais. Prancūzų spauda tai vadina Amerikos grizimu į vadovaujančią vietą pasaulio politikoje. Agentūra TASS savo pranešime spaudai Reaganą ir jo partiją vadina didžiųjų interesų krašto viduje gynėjais ir dominavimo užsienio politikos šalininkais, tačiau Amerikai pritenkti Sovietų Sąjungos apsiginklavimą nepavyks.

Prancūzų spauda džiūgiau R. Reagano laimėjimu. Kartu su juo, respublikonų partijoje pasireiškia jaunimo balsas. Ji turi dėmesys jaunuosius respublikonus ir Young Americans for Freedom organizacijai.

FLORIDOS GUBERNATORIUS NORI TVARKOS

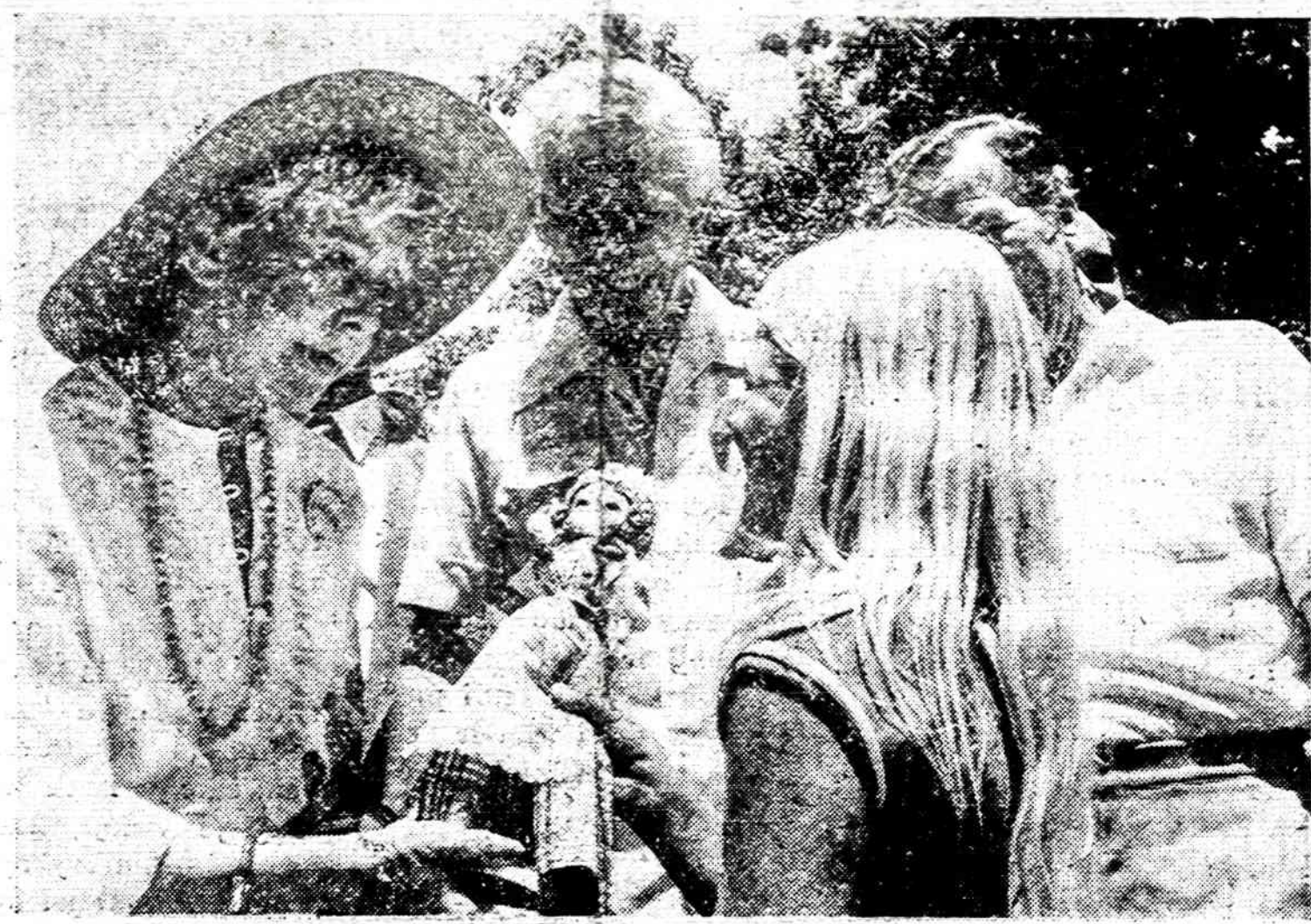
MIAMI, Fla. — Floridos gubernatorių yra pasiryžę įvesti tvarką pietinėje. Miami dalyje, Liberty City, jis yra pasiryžęs vesti į teisingą kiekvieną triukšmadarį, kuris kludys policijai ar nacionalinei gvardijai.

Ketvirtadienio vakare 8-juodi prieaugliai pagėgė pasigriebti keleivius vežantį autobusą ir buvo pasiryžę išmesti keleivius ir savavališkai Miami gatvėse, bet policijai pavyko juos apsupti ir nuginkluoti. Visi buvo surinkti reikiama vieta, atimti jų ginklai ir nuvežti į teismą. Policija turi geras susisiekimo priemones, gavo reikalingos pagalbos iš nacionalinės gvardijos ir visus autobusus grobikus greitai apramino.

DIDELĖ KAITRA TRUMPINĖ GYVYBĖ

DALLAS, Texas. — Ketvirtadienį nustatyta, kad Dallas-Fort Worth aerodrome temperatūra buvo buvo nemažiau 100° F per šitas pastarąsias 25 dienas. Texas valstijoje visuomet buvo šilta, bet šia vasarą karštis buvo pats didžiausias. Užrašai rodo, kad tame pačiame aerodrome 100 laipsnių karštis tęsėsi 25 dienas tikrai 1952 metais.

Associated Press biuras šiais metais registruoja karščio sukelto ankstyvas mirtis. Pradžioje biuro nariai nekreipė į jas didelį dėmesio, o dabar visiems tarnautojams įsakta apie tai pranešti centrui. Daugelis nustebė, kad iki ketvirtadienio imtinai 19-oje valstijų nuo karščio jau mirė 935 žmonės. Daugiausia nukentėjo Missouri gyventojai. Ten nuo karščio šia vasarą jau mirė 234 žmonės. Tuo pačiu metu Illinois valstijoje nuo kaitros mirė 52 gyventojai. Spėjama, kad patys didžiausi karščiai jau praėjo.

Chicago burmistrė Jane Byrne dalyvavo Lithuanian Plaza Court džiaugsmo šventėje. Greta jos stovintis senatorius Frank Saviakas nupirko jai lėlę, o ji pirmam pasimašiusiam rimtam vyrui tą lėlę dovanojo.

PRAŠO OLIMPIADOJE VISAI NEKELTI AMERIKOS VĖLIAVOS

IRANO PARTIZANAI SUĖMĖ DAUGIAU KARIŲ IR PLANUOJA JIEMS SKUBŲ TEISMĄ

MASKVA, Rusija. — Amerikos ambasada ketvirtadienį pasiuntė dar vieną raštą, kuriame prašo Sovietų vyriausybę jokių būdų nenaudoti Amerikos vėliavų Maskvos olimpiadoje. Praeiti antradienį JAV vyriausybė pasiuntė raštą Tarptautiniam Olimpiniam komitetui ir prašė Maskvoje jokių būdų nenaudoti Amerikos vėliavos, nes JAV nedalyvauja Maskvos olimpiadoje.

JAV protestuoja prieš Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną ir prašė atsaukti iš ten visas karo jėgas. Sovietų vyriausybė nesutiko atsaukti savo karo jėgų, todėl JAV ir nedalyvauja Maskvos olimpiadoje. Be to, Sovietų karo vadovybė siūnia lėktuvus ir malūnsparnius kalnuose gyvenantiems afganistaneis naikinti.

PABAIGOJE NORĖJO KELTI JAV VĖLIAVĄ

Atrodo, kad Maskvos olimpiados pradžioje Sovietų valdžia sutiko hekelėti JAV vėliavos. Ambasados parašyti laiškei galėjo paveikti rusus, nors paruošiamieji darbai jau buvo pradėti. Dabar aiškėja, kad Sovietų valdžia vis dėlto norėjo iškelti Amerikos vėliavą pačioje olimpiados pabaigoje. Jie norėjo iškelti didelę Amerikos vėliavą ir pasakyti šiuos žodžius: "1984 metais pasimatysime Amerikoje, Los Angeles olimpiadoje".

Valstybės departamentas už protestavo ir prieš šitokią Amerikos vėliavos naudojimą Maskvos olimpiadoje. Los Angeles olimpiada yra dar gana toli, už ketverių metų. Niekas dar nežino, kaip ta Los Angeles olimpiada bus organizuojama. Sovietų valdžia jau dabar paskelbė, kad rusai kenksia.

Sovietų valdžiai šiandien labai svarbu parodyti, kad Amerikos vėliava kokių nors būdu

BAUDŽIA UZ SIDABRINIŲ ŠAKUČIŲ MĖTYMĄ

GEIGER STOVYKLA, N.C. — Karinė vadovybė pastebėjo, kad pradėjo dingti sidabriniai peiliai, šakutės ir šaukštukai. Sidabrinės šakutės gaudavo visi kariai, bet po pietų valgytojų rūsio davė žymiai mažiau sidabrinį šaukštų ir peilių.

Pradėjo daboti, ar kurį marinas neprisikrauna kišenai ir neišsineša į kambarius, bet valgių nepastebėjo. Niekas, rodos, sidabro nevogė, o peilių ir šaukštų būdavo vis mažiau ir mažiau.

Marinai nerado, bet jiems padėjo geras amerikietis fermeris. Kiekvieną dieną jis alvažiudavo savo kiaušiams išsivežti maisto likučius, sumestus į kelias statines. Jis šėrė savo kiaušius. Kiaulės suėdavo duoną, mėsą ir daržoves, bet joms buvo nereikalingos šakutės. Jos palikdavo didžiausias krūvas sidabrinį šaukštų ir peilių. Čkininkas atvežė į valgyklą statinę sidabrinį peilių ir šaukštų.

Sekancią dieną seržantas liepė dviem marinams išrinkti iš bakčo visus sidabrinus šaukštus ir peilius. Marinai atsisakė tai daryti. Būk, tai nesanties marinių pareigos. Jie buvo suminti ir nuvesti teisman. Ten buvo jiems paaiškinta, kad marinai privalo visus darbus dirbti, jei seržantas įsako. Šaukštus iš bakčo išimti atsisakęs marinas gavo 30 dienų kalėjimo, o antrasis pasižadėjo ieškoti sidabrinį šaukštų šiukšlių statinėse.

Kol marinai mėtys sidabrinus šaukštus į atmatų statines, visi turės sidabro ieškoti. Jis tapo gana brangus, kad galėtų mėti.

Jasir Arafatas kviečia palestiniečius kovoti prieš Libano krikščionis, nes paskutiniu metu jie įsistiprino keliose svarbiuose vietose.

Prieš 10 dienų Kazachstane nukrito keleivinis Sovietų transporto lėktuvas, 163 keleiviai žuvo.

TEHERANE TEBEARESTUOJA KARIUS

TEHERANAS, Iranas. — Irano vyriausybė paskelbė, kad paskutinėmis dienomis Islamo revoliucinio komiteto partizanai suėmė didoką skaičių karių. Tardymai rodo, kad keli karininkai ir net kareiviai buvo pasižadę pulkti "imano" Chomeinio gyvenamą vietą, jį suimti ir suaudyti.

Teherano radijas, praneša, kad teisėjai netrukus pradės teisti suimtus karius. Prezidentas Bani Sadr negali leisti, kad Irano kariai, prisiekę ištikimybę krašto prezidentui, dalyvaųtų sąmokslė prieš patį prezidentą. Bani Sadr asmeniškai išklausinėjo suimtus karininkus, norint įsitikinti, ar jie iš tikrųjų ruošiamame perversme dalyvavo.

Tardytojai įsitikino, kad suimami kariai buvo premjero Šafur Bachtari politikos šalininkai. Bachtari dabartiniu metu tebegyvena Paryžiuje, bet iki šiol jis turėjo ryšius su kariais, ištikimais buvusiam šachui.

Irano Islamo parlamento mulos pataria valdžiai nesaudyti suimtų kareivių, nes nebus kam mūlą ginti.

Sovietų saugumiečiai įtikinėja policininkus, kad kiekvienas šeštas užsienietis, atvykęs į olimpiadą, dirbs Sovietų saugumui.

VALDŽIA PAĖMĖ PĖSTININKŲ IR AVIACIJOS KARO VADAI

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS NUTRAUKĖ VISĄ EKONOMINĘ PARAMĄ BOLIVIJAI

BARBARAI BUSH RŪPI VYRO POLITINĘ KARJERĄ

DETROITAS. — Tikrumoje viceprezidento pareigoms buvo 12 kandidatų. Trylikasis — buvęs prezidentas Gerald R. Fordas, pastarąsias dvi dienas vedęs derybas su R. Reaganu bei jo štabu, buvo pats stipriausias ir jaudino daugelį George Bush šalininkų. Ypatingai jaudinosi jo žmona Barbara, atvykusi konvencijon su dviem iš 5 vaikų.

Ponia Barbara Bush yra labai simpatiška, atsidavusi savo šeimai, vyro politinei karjerai ir Amerikos gerovei. Būdamą 19-metė Smith kolegijos studentė, Barbara ištekėjo už George Bush ir 35 metus kartu su juo gyveno septyniolikoje miestų, keisdama butus, bei namus net 28 kartus, vyrui vis kopiant aukštesnėms pareigoms.

Barbara yra buvusio McCall žurnalo leidėjo Pierce dukterė. Ji kalba švelnia Teksas gyventojų tarpe. Net pasklidus gandui, kad Fordas, o ne jos vyras, yra pakviestas viceprezidentu, ji išlaikė reikiamą lygsvarą.

DABARTINĖS NUOTAIKOS PALANKIOS REAGANUI

PRINCETON, N. J. — Visuomenės nuotaikų tyrimo institutas, žinomas Gallup vardu, klausinėjo balsuotojus ir priėjo išvados, kad šiandien jų bent 43% balsuotų už Reagan-Bush tiketą, o už Carter-Mandale tiketą tik 34%. Nepriklausomas kandidatas John Anderson, kuris dar neturi partnerio, gautų 16% balsų. 7% balsuotojų dar nėra apsisprendę.

Penktadienį aukso uncija kainavo \$603.

Kas bandytų ardyti tvarką, tai bus sunkiai baudžiamas. Trys karo vadai yra pasiryžę valdyti kraštą ir praveisti teisingus rinkimus. Pravedę rinkimus, kariai atiduos krašto valdžią išrinktam prezidentui.

WASHINGTON, D.C. — Valstybės departamentas, patyręs apie Bolivijos karo vadovybės padarytą perversmą ir nutarimą panaikinti nebaigtus Bolivijos prezidento rinkimus, nutarė sustabdyti visokią paramą Bolivijai. Krašto apsaugos reikalams Bolivija kiekvienais metais gaudavo iš Amerikos \$6.1 milijono militarinės ir techninės paramos. Bolivijos valdžia gaudavo ir daugiau įvairios paramos, bet ir ji bus sustabdyta, kol kariai bus valstybės priešakyje, o ministrai kalėjime. JAV turės gauti liudijimą, kad Bolivijoje gerbiama pagrindinės žmogaus teisės ir garantuojama žodžio, spaudos ir sąžinės laisvė.

LA PAZ, Bolivija. — Oficialiai paskelbta, kad ketvirtadienį, liepos 17 d., trijų ginklų rūšių vadai nutarė paimti krašto valdžią, atstatyti tvarką sostinėje bei kitose vietose ir neleisti birželio 29 d. laimėjusiam klastotus rinkimus paimti į savo rankas valdžios vairą.

Ketvirtadienį paskelbta, kad kraštą valdo pėstininkų ir aviacijos karo vadai. Sutarta sudaryti trijų karo vadų komisiją, bet tuo tarpu karo vadai dar nepaskyrė trečiojo karšio ir komisiją kraštui valdyti.

Birželio 29 d. laikinai prezidento pareigas einanti Lidia Gueiler pravedė prezidentinius rinkimus. Daugiausia balsų gavo Siles Zuazo, bet jis negavo tokios daugumos, kaip įstatymai reikalauja valdžiai paimti. Antroje vietoje buvo Victor Paz Estensoro. Laikinoji prezidentė Lidia Gueiler paskyrė rugpjūčio 4 dieną antriems rinkimams. Ji norėjo, kad balsų persvara galėtų nuspręsti, kuris kandidatas gaus daugiau balsų. Tuo tarpu kariai buvo nepatenkinti Zuazo kandidatūra. Jie negalėjo leisti, kad "tarptautinis komunistas" H. Siles Zuazo taptų Bolivijos prezidentu.

Sukilimas prieš buvusią Bolivijos vyriausybę prasidėjo ketvirtadienio rytą. Maištas pradėtas Trinidad mieste, esančiame 600 mylių astumoje nuo sostinės, į šiaurę. Trinidad karo vadai paėmė vietos administraciją ir telefonu pranešė, kad visa Trinidad miesto ir provincijos vadovybė yra vietos karo vado valdžioje. Netrukus tas pats karo vadai telefonu susisiekė su prezidentu L. Gueiler. Jis pranešė, ką jis padarė Trinidad provincijoje. Prez. Gueiler sutiko tuojau atsiųsti ir vyriausybę perduoti vietos karo vadovybei.

Premjerė sukvietė kabinetą ir norėjo patirti, kokie turėjo būti sekantieji žingsniai. Ministrams besiaiskinant padėję krašte, prezidentūros rūmus, kur posėdžiavo ministeriai, pradėjo veržtis civiliai apsirėngę, bet gerai ginkluoti kariai. Netrukus buvo apsupta visa prezidentūra.

Ketvirtadienio vakare paaiškėjo, kad persvarą organizavo gen. Luis Garcia Meza, Bolivijos karo jėgų vyriausiasis vadas. Antruoju perversmininku buvęs gen. Waldo Bernal Pereira, Bolivijos aviacijos viršininkas. Turėjo būti praneštas ir tretysis generalas, bet ketvirtadienį vakare dar nežinojo jo vardo, nes buvo trys kandidatai. Prezidentūrą apsupę kariai suminė prezidentę Lidiją Gueiler ir kitus ministerius, ir uždarė tuose pačiuose namuose. Sumintieji ministrai kelias dienas bus uždaryti, kol kraštas apims ir karių komisija galės praveisti teisingus įstatymus krašto prezidento rinkimams praveisti. Jeigu

Kai amžinas studentas aukštinamas, o profesorius pliuškiu vaizduojamas

(Tęsinys)

Sumanymas mokytoją pamokyti

1929 metais chuliganiški darbai buvo išnykę, nes daug "narsų" moksleivių nuhyrėjo, vyresnės klasės mokinių sumažėjo, o žemesniose klasėse "išgudrėjusių" nebeatsirasdavo.

Tų metų pavasarį Steponas Kenstavičius iš mokyklos grįžo piktas, iš prancūzų kalbos gavęs blogą pažymį. Man ir kitam ten drauge gyvenusiems moksleiviams jis tarė, jog prancūzų kalbos mokytoją, Mariją Šapkauskaitę, reikia vėl pamokyti. Atidarė jau seniai nekūrenamą aukštą kokišį pečių ir ištraukė didžiulį ritinginį "benefiso" plakatą ir sakė, jog reikia pakartoti, vėl jį mieste iškabinti.

As atsakiau tokioje "veikloje" dalyvaui. Neklausiau, kada ir iš ko jis tuos "benefisus" gavęs, o tik paprašiau, kad man vieną duotų, "atminimui" į mano archyvą. Davė, bet buvo nepatinkamas, kad atsakiau prisidėti prie jo sumanymo mokytoją pamokyti. O kai aš atsakiau, tai visos jo sumanymas nuėjo niekais, nes, kaip supratu, buvome visi, kad aš išplepėsiu, kas tą žygdarį sumanė ir vykdė.

Taip sakant, katė perbėgo per gerus šaltinius. Susidarė nuotaka, kad 1929 m. rudenį mokslo metų pradžioje turėjau susirasti vietą kitur gyventi, į Lukštaraupius neigėčiau.

Veiksm moksleivių šaulių būryje

Priešais su Steponu nepasidariau. Jis buvo moksleivių šaulių būrio vadu, o aš — valdybos pirmininku. Bendrai veikti sekėsi. Surengė apskrities valdybą, salėje miesto publikai Žiūrlionienės Aušros sūnų vaidinimą.

nimą, pavasarį pavyko sporto šventė su šokiais publikai. Kelė šimtus kasoje turėjome, tad nutarėm: patys uždirbome, patys ir išleiskim. Aštuntoje klaseje būdamas, besirengdamas gimnazijos baigimui, S. Kenstavičius iš šaulių būrio vado pareigų atsisakė, paskirtas buvo kitas moksleivis, kuris gimnaziją baigęs stoji karo mokyklon ir buvo karininku, dabar tebegyvena Čikagoje.

Sutarėm pinigų išleisti keliavimui, tėvynės pažinimui. 1930 metų vasarą nusisamdėm autovežimį ir per Žemaitiją iš Mažeikių važiuojome link pajūrio, pakeliui miestelius ir kitas vietas apžiūrėdami. Keliavome dviračiais su viršum moksleivių šaulių. Iš Klaipėdos plaukėm į Nidą, nakvojome Juodkrantėn grįžę. Čia pataikėm į žvejų šventę. Dainos, šokiai ir gėrimai — didelės Kuršių marių žvejų linksmybės. Mus globojo ir nakvyne parūpino vietos šauliai. Grįžę į Klaipėdą, ją apžiūrėję, patraukėm namų link. Kretinga, Palanga, Darbėnai, Skuodas ir Ylakiai. Čia ylakiečiai ekskursantai atsisakė, o kiti nuvažiojo į Mažeikius.

Neapsirikome, kad patys uždirbė ir patys pinigų išleisdome, nes kai 1930 m. mokslo metų pradžioje vėl susirinkome į gimnaziją, gavome iš tautininkų valdybos "boksą" — moksleivių šaulių veiklą, kaip ir kitų organizacijų, tik skautus išskiriant, gimnazijoje uždraudžiama. Kasos likučius, protokolų bei kitas knygas atidavėm, kaip paliepti šaulių rinktinės štabui.

Susitinkame universitete

1930 m. pavasarį gimnaziją baigęs S. Kenstavičius išvažiavo į Kauną ir įstojo studentu į universitetą. Atrodo, kad iš studijų niekas neišėjo, nes aš metais vė-

V. Stankūnienė

Medžio raizgins

Buvęs Sovietų pareigūnas M. Šumauskas iškreipė istorinius faktus

(Tęsinys)

"Darbo" 1939 m. kovo 11 d. numery išspausdintas Mažeikiuose veikusio kultūros klubo veikla vienerių metų laikotarpyje.

KULTūros klubo darbų VIENŲ METŲ LAIKOTARPY

"Kovo mėn. 5 d. suėjo vienerių metų, kaip Mažeikiuose veikė Darbo Rūmų subsiduojamas kultūros klubas.

Klubui tvarkyti buvo išrinkta valdyba, į kurią įėjo pirm. L.T.S. Mažeikių apskr. pirm. Paltarokas, kasininku — miesto burnistras Velička, sekretorium apskr. valdybos narys Sabanskas. Klubą vedė Br. Volka.

Per vienerius metus klubas nuveikęs didelį kultūros darbą. Jį aplankė 15,500 asmenų. Darbininkijos su si domėjimas klubu yra didelis. Yra suteikta per 100 įvairių patarimų, surašyta 50 prašymų; surašyta 12 paskaitų, kurių klausė apie 3,000 asmenų. Surengti įvairių gyvenimo momentų minėjimai. Dalyvauta organizuoti eisenose, Padarytos dvi ekskursijos.

Dalyvauta Darbo Rūmų suorganizuotoje didžiulėje Darbo šventėje Kaune, Mickevičiaus slėnyje, kur buvo daug chorų, kurių dainomis gėrėsi 15,000 minia, iš visos Lietuvos vietovių suvažiavusi.

tarimas, kad ta organizacija draudžiama! Apsivyliau.

S. Kęsgaila siūlė man rašyti neolituos. Pakartotinai pasakiau — ne! Pasikalbėjimą jis baigė gėdžinimu: "Gailėsis!" (Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkinį

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus paštas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!

MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM® gives you 50% more pain relief per dose to relieve backache.

To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medicine! You can buy without a prescription than MOMENTUM® Tablets. Take only as directed.

Kremliaus imperialistų ultimatas nepriklausomos Lietuvos vyriausybei

(Ultimatas įteiktas 1940 metų birželio mėnesį)

ISTRAUKA: "Sovietų vyriausybė, matydama, kad panašūs būklės ilgiau tęstis negali, laiko absoliučiai būtinu ir neatidėliotinu: 1. Kad būtų atiduoti teisminiai vidaus reikalų min. gen. SKUČAS ir Saugumo Departamento direktorius POVLAITIS, kaip tiesioginiai kaltininkai provokacinių veiksmų prieš sovietų kariuomenės įgulas Lietuvoje. 2. Kad tuoj būtų sudaryta Lietuvoje tokia vyriausybė, kuri būtų pasirodusi ir pajėgi patikrinti garbingą Sovietijos-Lietuvos savitarpinės pagalbos sutarties vykdymą ir energingai šios sutarties prieš sudraudimą. 3. Kad tuoj pat būtų patvirtintas laisvas praleidimas Lietuvos teritoriją sovietų kariuomenės dalinių, jų paskirstymas Lietuvos centruose tokiu kiekiu, kurio pakaktų laiduoti sovietų-lietuvių savitarpinės pagalbos sutarčiai vykdyti ir už-

koma gerai pavykusia.

Darbo koresp.

UKMERGĖJE BAIGESI BRAIŽYBOS KURSAI

"Darbo" 1939 m. kovo 12 d. nr. pranešė, kad prieš 3 mėnesius įsteigti D. R. metalininkams braižybos kursai, baigę savo darbą. Kovo 8 d. įvyko tų kursų egzaminai, per kuriuos darbininkai parodė savo pažangumą. Egzaminus išlaikė 20 darbininkų, kuriems buvo išduoti specialūs pažymėjimai.

Tų pat metų kovo 3 d. pasibaigė Darbo Rūmų surengti 2 savaitių mašinomis išsiuvinėjimo kursai. Kursus baigė 23 moterys — darbininkės, kurios gavo atitinkamus pažymėjimus. Ukmergės D. R. kultūrinis klubas neseniai buvo įsteigęs trijų mėnesių kirpimo ir siuvimo kursus. Kursus lankė vyrai ir moterys. D. kor.

(Apie darbo žmonių laikraštį "Darbą" ir reikšmę darbininkų ekonominiame ir kultūrinime gyvenime plačiau žadėję parašyti buv. jo red. A.S-tis, dabar gyvenas Toronte, Kanadoje). Pr. Fab.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavykais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslus to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNCIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platini mo vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.

CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____ kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už priedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	pusei metų tris mėnesiams vienam mėnesiui	\$22.00 \$15.00 \$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje: metams pusei metų vienam mėnesiui	\$45.00 \$24.00 \$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose: metams pusei metų	\$48.00 \$26.00
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose: metams pusei metų tris mėnesiams vienam mėnesiui	Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben- dros draugystė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.	\$45.00 \$24.00 \$12.00 \$ 5.00
Kitose JAV vietose: metams	Pinigus reikia atsiųsti pakuotėje Money Orderiu kartu su užsakymu.	\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Turi ką pasauliui parodyti, bet nerodo

Didelė Amerikos lietuvių dauguma ši šeštadienį pareiškė protestą prieš Sovietų karo jėgų įsiveržimą į nepriklausomą Lietuvą ir smerks Sovietų įvestą baisų žmonių išnaudojimą Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse.

Sovietų valdžia pakvietė į Maskvą Lietuvos ministerį pirmininką Antaną Merkį, užsienio reikalų ministerį Urbšį ir kelis pareigūnus, išdėstė jiems Sovietų valdžios reikalavimus, o vėliau įteikė ultimatumą, liepiančį įleisti Sovietų karo jėgas į Lietuvą. Sovietų tankai, aviacija, pėstininkai peržengė sieną ir įžengė į nepriklausomą Lietuvos teritoriją. Buvusiam Lietuvos kariuomenės vadui liepė kariams įsakyti nespriešinti Lietuvą užimančiai Sovietų armijai.

Sovietų karo jėgos skubėjo į Kauną, kad galėtų užimti visas lietuviškas įstaigas, ypač bankus ir bankuose laikomus visus vertybių dokumentus, o kiti Sovietų daliniai skubėjo į Vokietijos pasienį, kad nieko neišleistų į užsienį.

Lietuvoje kilo didžiausia panika, nes lietuviai savo akimis matė, kaip buvo ardomas visas nepriklausomas Lietuvos gyvenimas. Ardomas ūkis, grobiami prekių sandėliai, užimama Lietuvos aviacija, areštuojami drąsūs karininkai, gaudomi lietuviai mokytojai, įvairių politinių partijų vadai ir visas Lietuvos nepriklausomas gyvenimas.

Lietuviai šimtais buvo areštuojami ir kalinami. Vieni buvo žudomi pačioje Lietuvoje, kiti vežami į Maskvos policijos centrus ir ten kankinami, o kiti siunčiami įvairiems prievartos darbams. Amerikos lietuviai prisimena tą savaitę, ir pasipiktinę protestuoja ir smerkia tuos žiaurius įsiveržusių Sovietų policijos ir karių vedamus žiaurius prievartos žingsnius.

Tuo tarpu okupanto tarnybos stojusieji tarnauti lietuviai nieko nesako apie Sovietų pavartotą prievartą pirmą įsiveržimo dieną, taikomą lietuviams dar ir šiandien.

Vakar atėjusiame Gimtojo Krašto liepos 10 d. numeryje yra įdėtas ilgas šio Sovietų valdžios savaitraščio redaktoriaus pasikalbėjimas su Lietuvos komunistų

partijos pirmuoju sekretorium Petru Griškevičium apie Sovietų paverttą lietuvių tautą. Pasikalbėjimas su Griškevičium pavadintas "Turime kuo pasidžiaugti, ką pasauliui parodyti".

Kad lietuviai komunistai turi kuo pasidžiaugti, tai matyti iš Petro Griškevičiaus veido. Kai jis pradėjo valdyti Rokiškio komunistinį jaunimą Sovietams užėmus Rokiškį, tai jis buvo sausas, kaip šakalys. Buvo panašus į apdriskusius raudonarmiečius, įsiveržusius į Lietuvą. Sausas jis buvo ir tomis dienomis, kai Honakas (tada dar nesivadino Genrikas) Zimanas padarė jį Tiesos Rokiškio korespondentu. Tais laikais pasirodžius korespondento Griškevičiaus fotografija neatpažintina. Iš dabartinio nutukusio Griškevičiaus būtų lengvai galima padaryti du Rokiškio korespondentus.

Jeigu visi lietuviai būtų taip nusipenėję, kaip Gimtajame Krašte atrodė Griškevičius, tai niekas nieko nesakytų. Bet Lietuvos kolchozininkai ir kitoki darbininkai tebėra panašūs į Griškevičių, buvusį prieš 40 metų, kai jis pradėjo tarnauti Rokiškio apylinkės Sovietų saugumiečiams.

Iš čia išteka ir antroji pavadinimo dalis. Griškevičius giriasi, kad turi ką pasauliui parodyti, bet per 40 metų veik nieko neparodė. Sovietų valdžia įsileidžia Amerikos lietuvius, norėjusius pamatyti, kaip palikti broliai ir seserys gyvena, gauna penkias dienas pabūti Vilniuje. Savo brolius ir seseris pamato vieninteliame "Gintaro" viešbutyje, su kuriais iš kaimo atvežtieji lietuviai gali iš Amerikos atvažiuosius brolius pamatyti, užkąsti ir išsigerti.

Amerikos lietuviai moka pasakiškas sumas kelionei į Maskvą, iš ten mažesniais lėktuvais į Vilnių, o Vilniuje privalo pamatyti visa tai, ką okupantas nori parodyti, bet neparodo, kaip jų broliai ir seserys gyvena.

Daugelis lietuvių šiais metais nevažiavo į paverttą Lietuvą, nes negalėjo pakeisti komunistų ir okupanto primetamos prievartos. Jeigu Griškevičius turi ką parodyti pasauliui, tai kodėl jis neparodo atvažiuosius Amerikos lietuviams? Gimtasis Kraštas šitaip aprašo Griškevičiaus pareiškimą:

"Vyresniosios kartos žmonės gerai prisimena 1940-ųjų birželio ir liepos revoliucinius įvykius, tūkstantinius darbo žmonių mingus, kurių dalyviai didžiausmingai pritarė Liaudies vyriausybei, Liaudies seimo nutarimams. Lietuvoj tą vasarą nugalėjus socialistinei revoliucijai, mūsų krašto darbo žmonės vėl pasuko tuo keliu, kuriuo jie žengė audringais 1918 — 1919 metais. Pasuko, kad atsiestų, atgautų savo žmogiškąjį orumą darbininkas ir valstietis, galėtų plačiau atskleisti savo kūrybines jėgas pažangioji inteligentija."

Dabar, prabėgus keturiems dešimtmečiams nuo socialistinės revoliucijos pergalės Lietuvoje 1940 m., ypač ryškiai matome, kokias palankias perspektyvas respublikos ekonomikos ir kultūros raidai atvėrė naujoji santvarka, brolišką tarybinių tautų draugystę ir glaudus, nesavanaudiškas bendradarbiavimas. Malonu, kad šias gražias permainas pastebi ir daugelis mūsų tautiečių užsienyje. Iš vykę iš šiaurinės, vyžotos Lietuvos, jie negali atsižūrėti į pakilusį Nemuno kraštą su jo modernia pramone, toli priekiniu pažengusiu socialistiniu žemės ūkiu, labai išaugusia kultūra."

(Gimtasis Kraštas, 1980 m. liepos 10 d.)

Pirmame savo sakinyje Petras Griškevičius meluoja, kaip beliakas. Jis tvirtina, kad vyresnio amžiaus žmonės prisimena 1940 metais "išrinktą" Liaudies seimą" ir svarstomus jo nutarimus, bet vyresnieji ir šian-

lietuvių naikinimui ir trėmimui iš savos tėvynės. Gresiant pavojui, kiekvienas teranda pas mus nuoširdžią pagalbą. Bet norint atlikti tokius uždavinius, reikalinga organizuoti jaunimą, reikia turėti jėgą, tik tada okupantas pabūgs ir liais vykdyti žalingas mums užmačias. Pagaliau mūsų pareiga sudrausti visus išdavikus, kurie už Judo sidabrinį išdavinęją savo brolius. Parodykim tėvynei, kas nėra vertas vadintis jos sūnumi.

Baigdamas aš kviečiu visus tuojau imtis darbo, pasiskiriant kiekvienam atskirą Lietuvos dalį ir pasiimant ten visą atsakomybę. Aš pasižadu kiekvienu atveju būti ten, kur labiausiai būsiu reikalingas."

Triukšmingu plojimu suvažiavimo dalyviai parodė pilną pritarimą kalbėtojo iškeltiems pasiūlymams.

Plojimui sustojus, paprašo balso studentas Perkūnas, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas.

— Aš siūlau, — prabyla jis, — pradėti mūsų kovą su okupantu tik su ginklu rankose, nes tik tada užkirsime kelią jo siautėjimui, kai jis pajus, kad kiekviename Lietuvos kampely už kiekvieną niekšingą darbą jo budelis gaus kulka į kaklą. Švelniomis priemonėmis, su pirštinais, jo nesutramdysi. Todėl nuo šios dienos geriausias lietuvių draugas tebūna šautuvas — be jo mus vi-

sus išgudys kaip žuikius. Ana, vakar pats savo akimis mačiau, kaip pačiame vidurdieny žandarai nešė nešė ir mėtė į sunkvežimį jaunus vyrus, o šie spardėsi ir visa gerkle šaukė: "Žiūrėkite, kaip verbuojami savanoriai!" Seniau tik šunis Lietuvoje taip gaudydavo!

Perkūnui baigus kalbėti, atsistoja stambaus sudėjimo, jau truputį pražilusiais plaukais ir smarkiai saulės nudegintu veidu, vyras ir labai ramiu balsu prabilsta:

— Man atrodo, kad, be šautuvo, yra dar daug ir kitokių kovos priemonių, kurios kartais nemokiau veikia už kulka. Pavyzdžiui, man asmeniškai dabartinėmis mūsų sąlygomis labiau patinka spausdintas žodis, nes jis kartais padaro tą patį, ką ir dinamitas. Be jo pagalbos dabar mes negalėtume įteikti kiekvienam lietuviui ir šautuvą ir rankas. Be jo mes negalime susirasti sau kovos draugų už Lietuvos sienų. Be jo negalėtume paruošti dirvos nė Lietuvos laisvei atkurti. To dėl neneigdamas ir kitų priemonių, aš kviečiu visus prisidėti prie slaptosios spaudos, kas tik kuo gali.

Kalbėtojų ir pasiūlymų netrūko, todėl kilo daug karštų ginčų, kol pagaliau buvo priimta atitinkama rezoliucija.

Visam sąjūdžiui organizuoti ir vadovauti buvo išrinktas Ringaudas; jo vardas jau ir taip

Rotušės aikštė Kaune

Dr. D. KRIVICKAS

MADRIDO KONFERENCIJAI BESIRUOŠIANT

JAV iki šiol dar nėra ratifikavę JAV įkautų paleidimo problemos, tačiau negalima paneigti jų reikšmės. Kiek galima spresti, Sovietai kartais labai smarkiai reaguoja. Todėl siekiant pagrindinių laisvių ir teisių apsaugos, pasaulinės opinijos formavimas turi būti ir platus, ir gilus.

Helsinkio Baigiamojo Akto nauja savybė yra ta, kad jame numatytas pakartotinas susirinkimas peržiūrėti įsipareigojimų vykdymą ir eventualiai numatyti naujas priemones Akto numatytiems tikslams siekti. Tuo būdu tapo sudarytas Europos forumas, dalyvaujant visoms Europos Valstybėms, plius JAV ir Kanadai. Tačiau tai yra tik svarstomasis forumas ir didžiausias jo trūkumas yra vienbalsiškumas.

Turint galvoje šį forumo pobūdį ir esamą tarptautinę būklę, ypač nusistebėjus Europoje, tiek Rytų, tiek Vakarų, kyla klausimas kokios yra perspektyvos Lietuvos bylos reikalui.

Lietuvos byla šiame forume galėtų būti iškelta, pasiremiant Helsinkio Baigiamojo Akto pirmosios dalies VII ir VIII str. pagrindu: dėl Lietuvos ir kartu Latvijos ir Estijos suverenumo vykdymo atstatymo ir, antra, dėl pagrindinių politinių ir žmogaus teisių laužymo.

dien nedrįsta pasakyti, ką jie prieš ir po to "liaudies seimo" nutarimo" matė ir girdėjo.

"Liaudies seimas" okupanto buvo sugalvotas laisvai ir nepriklausomai lietuvių tautai pavergti. Ten buvo jokio "liaudies seimo", nes liaudis neturėjo ko rinkti. Okupantas pastatė po vieną kandidatą, pritarantį okupanto apgalei. "Rinkimai" buvo apgaulingi, jų rezultatai dar skaudesni visai lietuvių tautai.

Pavertę Tautų protestai reikalingi 1940 metais Sovietų pirmistai "rinkiminei" ir kitokiai apgalei kelti viešumon.

Tuo reikalu, VLIKo pirmininkui prašant, aš esu paruošęs atitinkamą memorandumą Madrido konferencijos dalyviams. Aš manau, kad kaip ir Belgrado konferencijos atveju, taip ir šiuo atveju, jis turėtų būti pasirašytas Diplomatinės Tarnybos šefo ir VLIKo. Reikėtų, kad šis memorandumas būtų įteiktas atitinkamų kraštų vyriausybėms, su dviem priedais: 45 lietuvių, latvių ir estų pareiškimu ir politinių kalinių sąrašu. Būtų pageidautina, kad jis būtų įteiktas asmeniškai delegacijoms, bet ne paštu.

Turint galvoje dabartinę tarptautinę padėtį bendrai ir ypač Europoje, viltys, kad Lietuvos suverenumo atstatymui būtų sušilaukta platesnio pritarimo, yra labai ribotos.

Tiesa, JAV Kongresas priėmė šią prasmę labai reikšmingą rezoliuciją, kurios išvadoje, tarp kitko, pasakyta:

"Kad Kongresas yra nuomonės, kad Prezidentas patikrintų tikrą ir nuoširdžią taiką Baltijos regione ir Europoje bendrai, duotų instrukcijas Jungtinių Valstybių delegacijai 1980 m. Madrido posėdyje. Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos, siekti pilno įvykdymo VIII principo Helsinkio Baigiamojo Akto, liečiančio lygias teises ir tautų apsisprendimą, kad būtų atstatyta Baltijos valstybių teisė į apsisprendimą per laisvus rinkimus Jungtinių Tautų globoje, atitraukus visas Sovietų karines pajėgas ir politinį, administracinį ir policijos personalą iš Baltijos valstybių.

Kad taip pat Kongresas yra nuomonės, iki Baltijos valstybės taps nepriklausomomis, kad prezidentas per tarptautinės komunikacijos agentūrą ir kitas JAV informacijos agentūrų kanalus darytų viską, kas galima, kad atkreiptų Baltijos valstybių reikalą visų valstybių per specialias radijo programas ir leidinius.

(Bus daugiau)

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Todėl mes privalome ne vien budėti ir būti pasiruošę, bet ir veikti. Gerbiamieji! Atėjo laikas mums vieniems padėti laikinai knygas, kitiems pertraukti mylimą darbą; mes turime eiti į pagalbą skriaudžiamiems mūsų broliams. Šių metų atostogos ne poilsui..."

Ringaudas sustoja valnadėlei, tarytum norėdamas įsitikinti, ar visi pritaria mestiams jo šūkiams. Jis pamato, kad jo žodžiai kiekvieno sieloje randa atgarsį, nes visų veidai rimti, ryžtingi, tarytum jie stovėtų karo lauke ir lauktų sprendžiamo mūšio. Todėl jis tęsia toliau:

"Jeigu mes norime išsilaikyti šiose pasaulinėse grumtynėse, turime suburti visas tautos jėgas ir suderinti visą veikimą. Patys dabar turime atidėti į šalį visus tarpusavio ginčus, nes šiandieną vienintelis visų tikslas turi būti: kova dėl laisvės".

Paskutiniuosius jo žodžius nutraukia smarkus plojimas.

"Mūsų laukia didelis ir sunkus darbas", tęsia jis toliau. "Pirmoji eilė mūsų turime užkirsti kelią

lietuvių naikinimui ir trėmimui iš savos tėvynės. Gresiant pavojui, kiekvienas teranda pas mus nuoširdžią pagalbą. Bet norint atlikti tokius uždavinius, reikalinga organizuoti jaunimą, reikia turėti jėgą, tik tada okupantas pabūgs ir liais vykdyti žalingas mums užmačias. Pagaliau mūsų pareiga sudrausti visus išdavikus, kurie už Judo sidabrinį išdavinęją savo brolius. Parodykim tėvynei, kas nėra vertas vadintis jos sūnumi.

Baigdamas aš kviečiu visus tuojau imtis darbo, pasiskiriant kiekvienam atskirą Lietuvos dalį ir pasiimant ten visą atsakomybę. Aš pasižadu kiekvienu atveju būti ten, kur labiausiai būsiu reikalingas."

Triukšmingu plojimu suvažiavimo dalyviai parodė pilną pritarimą kalbėtojo iškeltiems pasiūlymams.

Plojimui sustojus, paprašo balso studentas Perkūnas, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas.

— Aš siūlau, — prabyla jis, — pradėti mūsų kovą su okupantu tik su ginklu rankose, nes tik tada užkirsime kelią jo siautėjimui, kai jis pajus, kad kiekviename Lietuvos kampely už kiekvieną niekšingą darbą jo budelis gaus kulka į kaklą. Švelniomis priemonėmis, su pirštinais, jo nesutramdysi. Todėl nuo šios dienos geriausias lietuvių draugas tebūna šautuvas — be jo mus vi-

sus išgudys kaip žuikius. Ana, vakar pats savo akimis mačiau, kaip pačiame vidurdieny žandarai nešė nešė ir mėtė į sunkvežimį jaunus vyrus, o šie spardėsi ir visa gerkle šaukė: "Žiūrėkite, kaip verbuojami savanoriai!" Seniau tik šunis Lietuvoje taip gaudydavo!

Perkūnui baigus kalbėti, atsistoja stambaus sudėjimo, jau truputį pražilusiais plaukais ir smarkiai saulės nudegintu veidu, vyras ir labai ramiu balsu prabilsta:

— Man atrodo, kad, be šautuvo, yra dar daug ir kitokių kovos priemonių, kurios kartais nemokiau veikia už kulka. Pavyzdžiui, man asmeniškai dabartinėmis mūsų sąlygomis labiau patinka spausdintas žodis, nes jis kartais padaro tą patį, ką ir dinamitas. Be jo pagalbos dabar mes negalėtume įteikti kiekvienam lietuviui ir šautuvą ir rankas. Be jo mes negalime susirasti sau kovos draugų už Lietuvos sienų. Be jo negalėtume paruošti dirvos nė Lietuvos laisvei atkurti. To dėl neneigdamas ir kitų priemonių, aš kviečiu visus prisidėti prie slaptosios spaudos, kas tik kuo gali.

Kalbėtojų ir pasiūlymų netrūko, todėl kilo daug karštų ginčų, kol pagaliau buvo priimta atitinkama rezoliucija.

Visam sąjūdžiui organizuoti ir vadovauti buvo išrinktas Ringaudas; jo vardas jau ir taip

buvo įrašytas visose okupantų juodosiose knygose. Nuo jų rankos ji saugojo tik jo paties budrumas, na, ir Lietuvos miškas.

Irenai išlipus į krantą ir pamatius kitus šokant ir dainuojant, pasidarė labai nejauku, ir ji niekaip nepajėgė įsijungti į tą triukšmaujančią minią, nors jas, dar neišlipusias iš laivelio, pasitiko visas būrys studentų. Jai čia atrodė tuščia ir nyku. Nors ji šoko ir dainavo kaip ir visi kiti, bet jos mintys skrido atgal į salą; ji nuolat vogčiomis žvilgčiojo į ežero pusę, ar nepamatys atplaukiančio laivelio.

Laikas pamažu slinko, o laivelis vis nesirodė. Juo žemiau saulė riedėjo nuo dangaus, juo labiau norėjosi jai verkti.

Ir gegužinė jau baigta — orkestras groja paskutinį valsa, kaip miela būtų buvę nors vienas šokis pašokti su juo...

Tik štai, kai jau rūkas pradėjo kilti virš viso ežero ir salos griuvėsius apsupo melsvu šydu, subangavo sidabrinis vandens paviršius, ir toluomoje lyg vaiduoklė, pasirodė trys laiveliai.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

NUODEMIŲ ATLEIDIMAS

Apie nuodėmių atleidimą yra įvairių nuomonių. Todėl klausimas, kas gali atleisti nuodėmes? Žiūrėkime ką apie tai sako šventasis Raštas. Parašyta, kad nuodėmių atleidėjas yra Dievas, mūsų dangiškasis Tėvas. Psalmė 103:2,3 skaitome: "Garbink Viešpatį, kuris atleidžia visą tavo nusidėjimą". Psalmė 130:3,4: "Jei tu, Viešpatie, palaikysi nuodėmes, kas išsilaikys? Juk pas tave yra atleidimas, kad tavęs bijotų". Maldoje mes prasome: "Atleisk mūsų kaltės, kaip mes atleidžiame savo kaltininkams" (Mato 6:12). "Jei išpažįstame (tame, prieš ką nusidėjome) savo nuodėmes, Jis (Dievas) yra ištikimas ir teisingas, kad mums atleistų mūsų nuodėmes ir apvalytų nuo kiekvienos neteisybės" (1 Jonio 1:9). Šv. Raštas aiškiai sako, kad nuodėmes turime išpažinti tam, prieš ką mes nusidėjome, ir prašyti, kad atleistų mums mūsų nusidėjimą. Jei nusidėjome prieš Dievą, tai Dievui išpažinkime, jei prieš brolių, tai broliui.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muskat, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-4446

Pirmos ligoninės pagal sutartimą.
Jei neturite ligoninės, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinika
Medicinos direktorius

1988 E. Manhattan Rd., Westchester, N.Y.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5892

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 163rd Street
Valandos pagal sutartimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71 St. Tel. 737-5145

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal sutartimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso 2657 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL: pirm. antradi., trečiadi.
ir penkt. 9-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
dieni 9-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal sutartimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTOPEDAS-PROTEZISTAS

Apatai ir protezai Med. Man.
dab. Speciali pagalba Moterims
(Arch Support) ir t. t.

/m.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-4
2658 West 63rd St., Chicago, IL 60627
Tel.: PR 8-2884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilsa apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERNAS

Tel. WA 5-8083

MOVING

Apdraudimas perkraustymams
ir įvairių atsargų.
ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

POVILAS KESIŪNAS

Povilas Kesiūnas

Mūsų rašytojų, kultūrininkų gretos retėja, tirpsta. Galia, netekus brangių kūrėjų, liūdnai, kad nėra kam jų pavaduoti. Ypač nuostolingi mūsų kultūriniam gyvenimui šie metai. Dar taip neseniai iš gyvųjų tarpo pasitraukė Petras Tarulis, dr. A. Rukša, Aldona Augustinavičienė, Romualdas Spalis ir, štai, praėjusią savaitę išvažiavo amžinam poilsiui į Tautines kapines Čikagiečiams gerai pažįstamas rašytojas, menininkas Povilas Kesiūnas. Jo gyvenimo dainos uždanga nusileido š.m. liepos mėn. 4 d., Amerikos Nepriklausomybės šventę, iš visų kampų pyksint ir raketom rėžiant padanges. Šio linksmo ir liūdnio įvykio sutapimas mums primena jo paties dar jaunystėje parašytą apysaką "Liūdna gegužinė", kur pavasarį gimnazijos suruošioj išvykį besilinksminančių mokslėvių giedri nuotaka bemažant virsta liūdesiu, pasisklidus žiniai apie vieno klasės draugo netikėtą mirtį.

Velionis po sunkios operacijos jau anksčiau sirginojo, slaugomas ir prižiūrimas dukters, bet

pastarom savaitėm jo sveikata taip pablogėjo, kad gydytojai, nebegalėdami jam suteikti pagalbos, atsisakė priimti į ligoninę. Savo paskutines gyvenimo valandas užbaigė slaugynio namuose. Koktū buvo skaityti tūlo reporterio straipsnį, juodinantį velionies dukrą, kuri parodė pasiaukojimo, beslaugydama savo sergantį tėvą.

Povilas Kesiūnas buvo gimęs 1893 m. Rokiškio apskr., Pandėlio vis., Steniūnų kaime. Mokėsi Panevėžio gimnazijoje ir ją baigė 1920 m. Buvo aktyvus literatų ir aušrininkų būrio narys. Pamokytas porą metų Rokiškio gimnazijoje, persikėlė į Kauną ir nuo 1923 m. pradėjo studijuoti humanitarinių ir vėliau teisių fakultete, dirbdamas vietos gimnazijoje ir kurį laiką redaguodamas "Jaunimo" laikraštį. Jo būta neeilinių gabumų. Mokytojų dėmesys ir bendradarbiaudamas spaudoje, įsigijo net dviejų fakultetų diplomus: humanitarinių mokslų ir teisių. Vokiečių okupacijos metu vertėsi Kaune advokatura. Besiartinant frontui, 1944 m. drauge su kitais lietuviais pasitraukė į Vokietiją ir vėliau, apsigyvenęs Hanau lietuvių stovykloje, mokytojo gimnazijoje. Be to, suorganizavo scenos mėgėjų būrį "Atžalyną" ir buvo jo garbės narys bei globėjas.

1949 m. atvyko į Čikagą ir, baigęs prekybos mokyklą, įsteigė saskaitų kursus, tuo padėdamas daugeliui lietuvių prisiimti ir lengvesnį ir geriau apmokamą darbą.

Pabandęs jaunystėje savo kūrybines jėgas ir išspausdinus kelių scenos vaidelių bei jau milėtiną apysaką "Liūdna gegužinė", plunksną laikinai padėjo. Po ilgesnės pertraukos, 1953 m., jau gyvendamas Čikagoje, išleido romaną iš lietuvių partizanų veiklos "Tarp žalsvų palapinių". Ši knyga savo aktualia tema, įdomia intriga ir gyvais dialogais užkariavo jaunimo širdis ir buvo gausiai skaitoma. Autorius, giliai išgyvenęs Lietuvos tragediją, jautriais žodžiais prabyla į beviltiskai kovojančius dėl savo tautos laisvės idealistus:

"Ant jūsų taurių kapų, išmėtytų po gražiasias Lietuvos girias, pražyduos jauko lelijos būsimų kartų bus rankiojamos, kaip brangiausi perlai, ir pinamos liūdna mūsų istorijos vainiku" (cit. iš knygos aplanko).

Duok, Dieve, kad šie žodžiai išsipildytų ir kad lietuvių kovo-

tojo vardas niekad nebūtų su-

purvytas. P. Kesiūnas taip pat buvo parašęs kitą romaną "Ritos dienoraštį", bet ši knyga jau nebebuvo išspausdinta. Ilgesnė ištrauka iš jo 1975 m. "Užuolankos" 10 nr.

Po šio literatūrinio debiuto velionis vėl padėjo kūrėjo plunksnų ir domėjosi labiau tapyba negu literatūra. Yra nupiešęs nemažą gana vertingų paveikslų ir dalyvavęs įvairiose dailininkų parodose. Beje, paskutiniuosius kelerius metus, susilpnėjus regėjimui, jis nieko nebepešė ir neberašė. Vienintelė paguoda jam buvo klasikinė muzika. Turėjo net keletą simfoninių plokštelių.

Velionis buvo švelnaus būdo: nuoširdus, su visais vienodai draugiškas, gerbiąs kito nuomonę, visad linksmas nusiteikęs. Pokalbiuose labai įdomus ir žmonių mėgiamas. Kur tik jis, būdavo, pasirodys, žiūrėk, jau aplink spiečiasi klausytojai. Kalbėdavo gyvai, parodydamas daug sąmojo ir įterpdamas pašnekiesio temai pritaikytą anekdotą. Mokėjo linksmi nuteikti net ir tuos, kurių veiduose šypseną reta viešnia.

Šios šviesios asmenybės netekę, liūdi ne tik giminės ir draugai, bet ir visi pažįstami. Tėbūna jam lengva žemėlė.

V. Mackus

PIKNIKAS-GEGUŽINĖ KARŠTĄ DIENĄ

Šių metų liepos 13 dieną termometras rodė virš 90 laipsnių šilumos, tačiau LB (R) Brighton Parko apylinkės valdyba šalių namuose, vėsinamoje salėje, suruošė gegužinę-pikniką, pajalrinant dvigubą loteriją, gražia p. Venskaus orkestro muzika ir kt. Svečių buvo virš šimto. Daktaras Vytautas Dargis tarė trumpą sveikinimo žodelį. Buvo matyti ir daugiau LB (R) aukštesniųjų instancijų pareigūnų — p. A. Repšienė, p. I. Serapinas su žmona, inž. Dubauskas, p. J. Bagdžius.

Iš virtuvės pro praveriamas duris veržėsi salėn, apetitą žadinantys, kvapniai dešrai, kugelio, virtinukų ir kitokių. Neveltui p. Pocienė virtuvėje braukė prakaitą nuo kaktos: juk ji su padėjėjomis visą virtuvės paruošimo našą išnešė ant savo pečių.

Ir kiti valdybos nariai darbovosi — p. S. Kuzmarskis priminė jo ateinančius svečius, p. Burneikis ir p. Paškevičienė — loteriją vykdė, na, o pirminkas p. V. Pocius — ir prie mikrofono dėkojo šalių namų administracijai už salę, ir už baro priėmimą, ir visur kitur.

Gegužinę reikia skaityti pavykusia: gerai paruošta ir skaitlinga dalyviais. Dalyvis

WITH SLEEP-EZE YOU CAN REST EASY.

Sleep-Eze contains a gentle sleep inducer that helps you get a good night's sleep. And isn't that all you want? Use only as directed.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$1.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTūra — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodyto kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VĖSINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

Citrus Soup-er Bowl — A Super Warm-Up

After the ballgame is over, invite your friends back for a post-game meal of soup and sandwiches. A tureen of steaming, homemade soup is a guaranteed crowd pleaser. And Citrus Soup-er Bowl is a fast-cooking, robust soup that warrants cheers for the cook. Tiny meat balls, chopped onion, green pepper and rice team up with a savory broth of convenient Florida frozen concentrated orange juice and canned beef broth.

Made in advance, it tastes even better when it's reheated.

Citrus Soup-er Bowl

1 1/2 pounds ground beef	1 can (8 ounces) Florida frozen concentrated orange juice
1 teaspoon salt	1 can (13 3/4 ounces) beef broth, undiluted
3 tablespoons butter or margarine	7 cups water
1 cup finely chopped onion	3/4 cups uncooked rice
1/2 cup finely chopped green pepper	1 teaspoon dried leaf thyme
2 large cloves garlic, minced	

Mix ground beef with salt; shape into 1/2-inch meatballs. In a large, heavy kettle or Dutch oven, melt butter over medium heat; brown meatballs. Remove meatballs; keep hot. Add onion, green pepper and garlic to kettle; saute until vegetables are tender. Add concentrated orange juice, beef broth and water; bring to boiling; stir in rice and thyme. Cover; simmer 15 minutes; add meatballs, cook 30 minutes longer, until meatballs are heated and rice is tender. YIELD: 8 servings.

TRUMP?

— Stasys Tuksauninkas iš Marquette Parko, palaikydamas Naujienas ir jų patalpinimo vajų, užsisakė dienraštį trečdaliui metų. Dėkui jam už dėmesį, taip pat dėkui jo bičiuliams, turėjusiems teigiamos įtakos.

— Dėkui M. Januševičiui iš Marquette Parko už gerus linkėjimus ir už \$10 auką, atsiųstą prenumeratos pratęsimo proga. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsisakiusiam Naujienas pusei metų ir įteikusiame \$2 auką už gautą kalendorių, bet pavardės prašiusiam neskelbti. Jis pareiškė, kad užsako Naujienas labai nepalankiu karščių metu, nenorėdamas, kad jų skaitytojų sąrašas mažėtų.

— Petras Blūdžiū, Detroit, Mich., pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$5 auka. Dėkui.

— Pranas Adomaitis iš Marquette Parko daugeliu atvejų yra parėmęs aukomis Naujienų leidimą. Dėkui. Taip pat dėkui už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir ta proga atsiųstą penkinę.

— Aleksandras Baradas, Vencuelos Lietuvių Draugijos pirmininkas, prie prenumeratos atsiuntė \$5 auką. Dėkui.

— E. Leifertas ir jo šeima iš Gage Parko išsikėlė į Marquette Parką. Valdis Real Estate įstaiga išsikėlė į naujas patalpas — 2644 W. 69th Street.

— Esame dėkingi buvusiam mūsų kaimynui, dabar gyv. Marquette Parke, Justinui Žemaičiui, aplankančiam Naujienas ne tuščiomis rankomis. Dė-

kui jam už vakarykščią vizitą, ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už \$5 auką. Malonu pastebėti, kad Just. Žemaitis yra Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris ir seržantas.

— BALFO Baltimorės skyriaus valdybą išrinkti: E. Drazdienė, A. Juškuviene, M. M. Noreikienė, J. Rastienė, J. Kardokas, I. Krassauskas, A. Sajauskas, C. Surdokas ir A. Varžus. Revizijos komisiją išrinkti: J. Kaulauskas, S. Kligys ir A. Radzius.

— Illinois valstijos loterijoje liepos 17 d. Pot of Gold lošime laimėjo 619244. Lucky Stars lošime laimėjo 12, 29, 457, 912 ir 92627.

— R. Liet. B. de Marquette Parko apylinkės narių prašomi dalyvauti liepos 19 d. 12 valandą Paverstų Tautų savaitės programingose demonstracijose, kurios vyks miesto centre — R. Daley Plazoje. Valdyba

— Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings, Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777, or 925-8302. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

— J. Andriaus sudaryta Lietuvos žemėlapis ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

— Adv. Jonas Gibaitis, civilinių ir kriminalinių bylų specialistas, nukėlė savo ofisą į antrą aukštą, kad vyresnio amžiaus žmonėms būtų lengviau jį pasiekti. Jo įstaiga užima du namo aukštus, dirba keli teisininkai. 6247 S. Kedzie. Tel. 776-8700

— Dengiamo ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655

Arthritis Sufferers! Now, get relief for painful inflammation and protection for your stomach! For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two cutters for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas. 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Įstaigą: American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643 Tel. 312 238-9787

• Nemokamas pataravimas užsakančioms lėktuvų, traukinių, laivų kelionėms (cruises), viešbučių ir automobilių nuomos rezervacijoms; Paruošime kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išskirtinai gimus aplankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikais.

• Taupykite skridami Charter lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas 60 dienų — prieš 45-60 dienų.

Nuo KETVIRTADIENIO, LIEPOS 17 D. SPECIALUS PASIRINKIMAS MENISKŲ BRANGENYBIŲ PRIEŠ "SIDEWALK SALE" — IŠPARDAVIMĄ — 10% IKI 50% NUOLAIDA.

SIDEWALK SALE — IŠPARDAVIMAS

ivyks liepos 24, 25 ir 26 d.

Išsikiškite

SU ŠIUO KUPONU

30% nuolaida perkant virš \$300.00
20% nuolaida perkant virš \$100.00
10% nuolaida perkant iki \$100.00

Tik 10% nuolaida už "collectables" — rinkinius.
Dar speciali grupė įvairių daiktų išparduodama net už pusę kainos.
Kuponas galioja iki 1980 m. rugpjūčio 4 d.

Anri Hummel Dresden Porcelano lėlės
Dresden Lladro Pewter
Kristolas

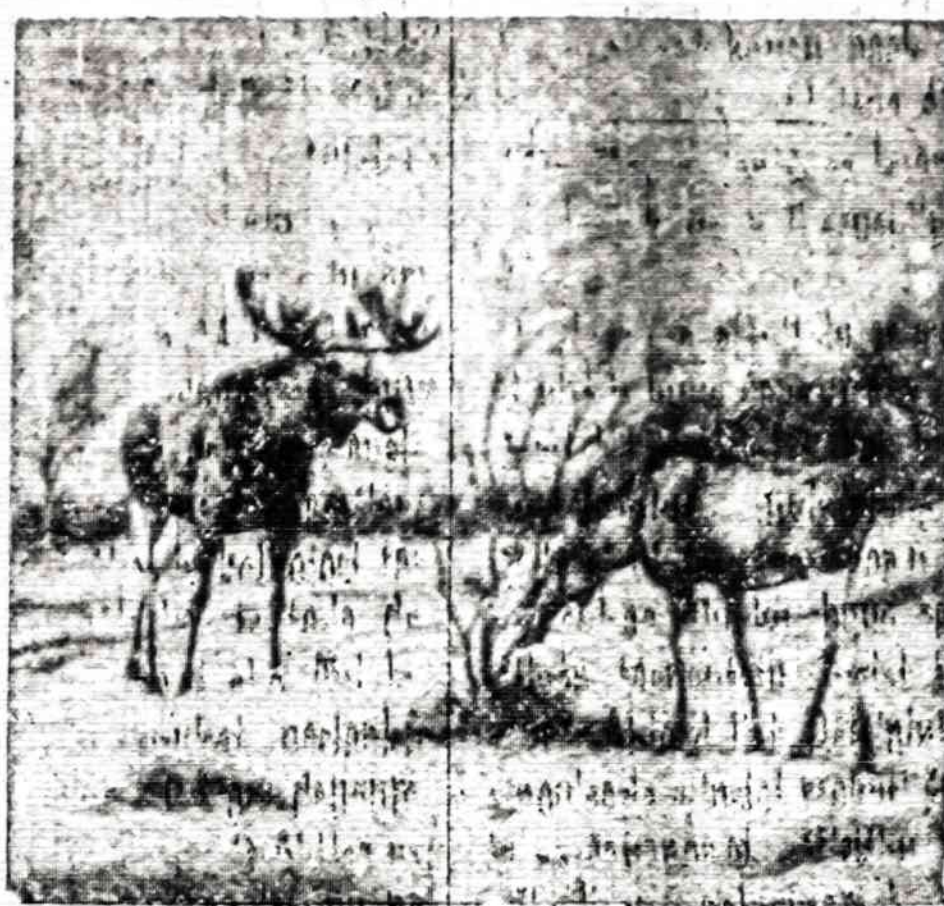
14 K. Auksd — Sidabro — Gintaro Papuošalai

IREMUOJAME PAVEIKSLUS

AVOLON GALERIJS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 S. Archer Ave., Chicago Tel. 247-6969

PETRAS PLESKEVICIUS

PIRMOJO PESTININKŲ SAVANORIŲ PULKO KŪRIMASIS

(Tęsinys)

Saratovo kareivinių rajone mums teko dažnai būti — mokytis rikiuotės ir kovos taktikos, bet Užnemunės kareivinėse neteko būti, nes vokiečiai pas save lietuvių — kareivių neįsileisdavo. Juos galėjo lankyti tik mūsų karininkai ir tai tik pas jų vyresnius kariškius.

SAVANORIAI

Mūsų komendantūroje buvo pirmoji bei antroji kuopa, ūkio dalinys ir kitos pagalbinės tarnybos.

Pirmoje kuopoje buvo daugiausiai lietuvių — savanorių, gi antroje vyravo vilniečiai, kurie lietuviškai nekalbėjo ir atvyko čia iš Vilniaus su Vilniaus komendantūros daliniu.

Abiejų kuopų savanorių amžius buvo tarp 14 ir 56 metų amžiaus. Bet dauguma buvo jaunu vyru, ir gal daugiausiai dar priešaukšminio amžiaus. Vyravo dūžikai ir kalbėjosi tarpusavy dūžikiškai ir tada dar iš to niekas nesiuko. Tai buvo smagus vyrukas, paslankūs ir geri dainoriai. Nors dauguma jų buvo iš Vilniaus Dūkijos pusės, bet vistiek są pažįstamų neradau. Jie, pasirodė, buvo jau pirmame pulke ir iš pirmos dienos ruošėsi kovai prieš besiveržiančius bolševikus. Pas juos

ir drausmė ir tarnyba buvo žymiai griežtesnė ir sunkesnė.

Komendantūros dalinių uždavins buvo tvarkos palaikymas mieste ir apskrityje. Smažiausias ir kovai labiausiai tinkantis vyrus nuolat kėlė į Pirmą pulką. Prasizengusius komendantūros karių nuolatos baugino pirmuoju pulku, nes komendantūroje tarnyba buvo lengvesnė. Nepaisant to, rimtais momentais komendantūros kuopos buvo panaudojamos ir kovai pirmosiose linijose, o man teko dalyvauti beveik visose pirmo pulko kovose, nes labai greit aš buvau paskirtas į 3-čią pirmosios Alytaus Apskritys Komendantūros kuopos būrį, kur buvo kulkosvaidininkai.

Turtungumo atžvilgiu savanoriai vistiek buvo daugumoje mažesniai ir bežemiai, bet buvo ir valdininkų — ūkininkų.

Išsismokslinimas savanorių buvo menkas. Sunku buvo rasti raštinę tarnautojų, lygiai trūkavo jų ir ūkio daliai. Raštininkai ne visada stipriai mokytų žmonių — savanorių. Visiškų bei raščių buvo palyginamai nedaug. Kiekvienas mokojo ir pasikaityti ir šiaip taip parašyti arba bent pasirašyti. Savanoriai buvo, palyginamai,

religingi ir be murtėjimo rinkosi rikiuotėn — eiti kas sekma dienį bažnyčion. Iš bažnyčios ir vėliau iš užsieninių eidavome su daina. Dainų netrūko. Džū kai visados būdavo geri dainoriai, o jų tarpe aš vistiek turėjau ne eilinę vietą, nes buvau viršlos išskirtas pirmą dainos posmą užvesti. Turėjau skardų aukštą ir neblogą balsą, tad toms pareigoms tikau geriau stiai. Sudainuodavome visą padoriai. Gal mūsų dainos, hepatiko vokiečiams, nes jie visados iš mūsų šaipėsi, bet užtat jos labai tiko lietuviams — apylinkių gyventojams, kurie pasipildavo iš bažnyčios, kaip skruzdėlės, ir kai mes po mūsų apšildavome bažnyčią ir rikiuodavome grįžti į kareivines — žūrėdavo į mus: Sukomandavus: "Daina..." aš imdavau užvesti, o visi kiti nutverdavo mano užvedimo galą ir nepaprastai darniai sudainuodavome. Lietuviai vyrai ir moterys stovėdavo sužavėti ir klaušėsi. Dainavome iš seno jau dainuotą dainą: "Oj, kiti čia stovė, ko namo neįėjai, laukia tavę panelė..." Trys berželiai ant kalnelio ir kitas.

Viena karta mus, girdėjo ir matė vienas senas lietuvių kaimo ūkininkas — kaimynas. Grįžęs namo, jis išpasakojo kitiems, ką jis matė ir ką girdėjo, tai kitą dieną pas mus į pulką atbėgo net trys mano vienmečiai vyrukai savanoriai, kurie iki tol vis nepasirūžėdavo ir neapsisprendėdavo.

Savo tarpe gyvenome draugiškai, dažnai dalindavome savo maistui ir tabakui su neturintais draugais.

MAISTAS IR APRANGA

Maistas, kurį gaudavo lietuvių kariai vėlesniais laikais, ir maistas gautas komendantūros daliniuose Alytuje 1919 metais, aišku, buvo skirtingas. Tai laikų maistas nebuvo per daug geras, bet nebuvo ir labai blogas — buvo galima valgyti, gyventi ir kariauti.

Maistą gaudavome iš 1 mėsos pestininkų pulko katilo, kur emėsi sau jo 2-ji ir 3-ji kuopa. Pusryčiai buvo 7-8 val. ryto. Duodavo pusę kilogramo duonos ir kaniuką miežinės kavos su cukuriu. Dažniausiai tai buvo nesaldinta kava. Saldžią kavą gaudavome tik per šventes arba, jei komendantūros patuliams pavykdavo nuciūpti žydą — spekuliantą, gabenantį spekuliacijos tikslams prekes. Pietūs būdavo 1-1 val. dieną ir gaudavome dažniausiai virtus, saldžius, kartais rūkščius kopūstus su bulvėmis, dažniausiai su spirgais ar pripiaustyta liesa jautiena. Tada būdavo visai gerai. Sekmadieniais ir ketvirtadieniais gaudavome bulvines arba miežines košes su spirgais. Vakare 5-6 val. būdavo vakarienė — dažniausiai apyritšt baltinta arba spirginta bulvinė su morkomis. (Bus daugiau)

VASAROTOJAI IR ATOSTOGAUTOJAI!

Siūlome vasarą praleisti saulėje Floridoje, gražioje Treasure Island Efficiency, vienas ar du miegamieji, virtuvės, vonios ar dušas, su baldais ir kitais patogumais, šildymo-šaldymo sistema, spalvota televizija kiek viename bute. Galima išnuomoti metams arba bet kuriam laikui Vasaros metu didelė nuolaida. Laivų prielauka. Galimybė išplaukti su buriniu laivu į Meksikos įlanką.

Arti restoranai, valgyklės, krautuvės ir apsipirkimo centras. Švarus balto smėlio paplūdimys, maudymasis ir kiti malonumai. Šeimyninė nuotaka, didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Dėl informacijos ar rezervacijos rašyti ar skambinti: El Rey — El Nor Efficiency Apartment,

REAL ESTATE

Namai, žemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ŽEMAIS NUO HMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRA S KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras būvis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai paruošti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDOUTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ir užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS

ir turime kompiuterį.

Įraš 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated.

REAL ESTATE — OUT-OF-TOWN

Namai, žemė — Už miesto ribų

PERAS INVESTAVIMAS! Šiltame ir

ausame klimate, kur nėra artimų ir eumati, skubiai parduodamas trijų mieg. mūrų namas su orandžių ir figų med. kieme, 5/4% morkių. \$375.00 nuoma. \$123.00 m. įnašas.

3600 N. 6th Ave., Phoenix, AZ 85013 Tel. (501) 279-3321. Barr.

WANTED TO RENT

VIEM SU AUGUSIEMS, be gyvulių, rugpjūčio 1 d. reikalingas keturių kambarių butas.

Skambinti vakarais 254-5714

AMI MOTERIS ieško 4 svarių kambarių antrame aukšte ramioje name Bridgeporte.

Skambinti po 6 v. vak. 927-7414

RENTING IN GENERAL

Nuomos

SNUOMOJAMAS keturių kamb. butas 2-ame aukšte su baldais ar be jų, su augusiais. 6541 S. Campbell.

Tel. WA 5-6616

MISCELLANEOUS

Įvairūs dalykai

Nemokami

PAJAMŲ PASIKEITIMO SEMINARAI Chicago Conrad Hilton viešbutyje vyks liepos 31 ir rugpjūčio 1 d. Abi dienas jie bus 7-9 val. vakare ir 9-11 val. vak.

Rezervacijoms skambinti tel. 561-1778 24 val. telefono tarnyba.

240 108th Ave., Treasure Island, Florida 33706. Telefonas: (813) 363-9832 ar (813) 367-2177.

Kalbame lietuviškai, prašyti Rasa-Terry.

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, July 10-21, 1980

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmėnuo automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4445 So. ASHLAND AVE. 523-8775

GENERAL REMODELING • Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolski, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642, — 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE one application holds comfortably up to 4 days